

EnvironMental Adaptation

Αναλυτική Έκθεση του τρόπου διεξαγωγής της Έρευνας και των αποτελεσμάτων της



Περιεχόμενα

1.	Βιβλιογραφική επισκόπηση	3
2.	Ποιοτική έρευνα	5
3.	Ποσοτική έρευνα	8
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	10

1. Βιβλιογραφική επισκόπηση

Στόχος του Σταδίου 1 ήταν να διεξαχθεί διεξοδική έρευνα πεδίου στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, προκειμένου να τεθούν σταθερές βάσεις για το θεωρητικό υπόβαθρο του έργου «EnvironMental Adaptation». Μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας αποτελώντας μια προσπάθεια να δοθεί μια εξήγηση της τρέχουσας κατάστασης γνώσεων σχετικά με τα θέματα των ενδιαφερόντων μας, αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της ερευνητικής διαδικασίας, καθώς επισημαίνει τυχόν ασυνέπειες και κενά στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία σχετικά με την επίδραση της Κλιματικής Αλλαγής στην ψυχική υγεία και στα άτομα με ήδη υπάρχουσες ψυχικές δυσκολίες. Οι ερευνητικές ερωτήσεις προέκυψαν από την μελέτη της παρούσας βιβλιογραφίας.

1.1. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε συγκεκριμένες ομάδες

Οι συνολικές επιπτώσεις στην υγεία ενός μεταβαλλόμενου κλίματος είναι συντριπτικά αρνητικές (WHO, 2022). Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει πολλούς από τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς καθοριστικούς παράγοντες της υγείας όπως είναι ο καθαρός αέρας, το ασφαλές πόσιμο νερό, το επαρκές φαγητό και το ασφαλές καταφύγιο. Όλοι οι πληθυσμοί θα επηρεαστούν από την κλιματική αλλαγή, αλλά μερικοί είναι πιο ευάλωτοι από άλλους. Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει επίσης διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες που είναι άμεσα εκτεθειμένες και πιο ευάλωτες στις γεωγραφικές τους συνθήκες, καθώς και την έλλειψη πρόσβασης σε πόρους, πληροφορίες και προστασία (Cianconi, Betrò & Janiri, 2020). Οι άνθρωποι που ζουν σε μικρά νησιωτικά αναπτυσσόμενα κράτη και άλλες παράκτιες περιοχές, μεγαπόλεις και ορεινές και πολικές περιοχές είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι (EC Eurora, 2022). Τα παιδιά - ιδίως, τα παιδιά που ζουν σε φτωχές χώρες - είναι από τα πιο ευάλωτα στους κινδύνους που θα προκύψουν για την υγεία και θα εκτεθούν περισσότερο στις συνέπειες για την υγεία. Οι επιπτώσεις στην υγεία αναμένεται επίσης να είναι πιο σοβαρές για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες ή προϋπάρχουσες ιατρικές παθήσεις. Οι περιοχές με αδύναμη υγειονομική υποδομή - κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες - θα είναι οι λιγότερο ικανές να ανταπεξέλθουν χωρίς βοήθεια για να προετοιμαστούν και να ανταποκριθούν.

Μια από τις ομάδες που βιώνει σε ιδιαίτερα έντονο βαθμό τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι οι ευπαθείς ομάδες. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ψυχική υγεία κυμαίνονται από ελάχιστα συμπτώματα άγχους και αγωνίας έως κλινικές διαταραχές, που κυμαίνονται από άγχος και διαταραχές ύπνου (Blanc et al., 2019) μέχρι και κατάθλιψη (Marshall et al. 2007), μετατραυματικό στρες (Gruebner et al., 2017), σωματόμορφη διαταραχή (van den Berg et al. 2005) και αυτοκτονικές σκέψεις (Ursano, Morganstein & Cooper, 2017). Συγκεκριμένα, έχει βρεθεί ότι τα μετεωροπαθητικά υποκείμενα είναι εκείνα τα άτομα που αναπτύσσουν μια συγκεκριμένη ασθένεια ή βιώνουν την επιδείνωση μιας υπάρχουσας ασθένειας ως συνέπεια των κλιματικών αλλαγών. Τα ψυχοσωματικά συμπτώματα περιλαμβάνουν από διαταραχές της διάθεσης, ευερεθιστότητα, άγχος, ψυχική και σωματική αδυναμία, υπέρταση, πονοκέφαλο, υπεραλγησία και πόνους έως και αυτόνομα συμπτώματα (Mazza et al., 2012).

1.2. Οι αντιλήψεις των ανθρώπων για την κλιματική αλλαγή & Ευαισθητοποίηση ανθρώπων για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Πολλές μελέτες έχουν εξετάσει τις αντιλήψεις των ανθρώπων για την κλιματική αλλαγή (π.χ., Clayton et al., 2015; Hornsey, Harris, Bain, & Fielding, 2016). Ενώ οι περισσότεροι άνθρωποι συμφωνούν ότι η κλιματική αλλαγή είναι πραγματική (Steg, 2018), οι άνθρωποι μπορεί να έχουν διαφορετικές πεποιθήσεις σχετικά με το βαθμό στον οποίο η κλιματική αλλαγή προκαλείται από τους ανθρώπους και ποιες συνέπειες θα έχει, πού και πότε (Clayton & Karazsia, 2020). Είναι σημαντικό να συνδέσουμε τα τρέχοντα παρατηρήσιμα πιθανά γεγονότα που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή με την ανθρώπινη συμπεριφορά (Hoogendoorn, Sütterlin & Siegrist, 2020). Διότι αυτό μπορεί να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των ανθρώπων για τη σοβαρότητα των συνεπειών της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής και, κατά συνέπεια, ενδεχομένως και την προθυμία τους να συμμετάσχουν στη συμπεριφορά μετριασμού και στα μέτρα πρόληψης.

Τα παραπάνω μας οδηγούν στον εντοπισμό των παρακάτω ερευνητικών ερωτημάτων:

- Πώς βιώνουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής οι ευπαθείς ομάδες;
- Με ποιους τρόπους μπορεί κανείς να τους ενημερώσει και να τους ευαισθητοποιήσει πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα.

2.

3. Ποιοτική έρευνα

Στο Στάδιο 2 έγινε Βασική έρευνα για τη μελέτη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε άτομα με ψυχική νόσο. Για τη διερεύνηση των ερευνητικών ερωτημάτων / υποθέσεων της Μελέτης 1 και τη συλλογή δεδομένων, χρησιμοποιήθηκαν τα ερευνητικά εργαλεία των ομάδων εστίασης και των εις βάθος συνεντεύξεων. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω ημι-δομημένης διαδικασίας συνέντευξης που διεξάχθηκε σε επίπεδο ομάδας για τις ομάδες εστίασης και σε έναν προς έναν εις βάθος συνέντευξη για τις εις βάθος συνεντεύξεις, στα πλαίσια του φεστιβάλ Dive in Diversity και το δείγμα θα αποτελούταν από επαγγελματίες ψυχικής υγείας διαφόρων ειδικοτήτων. Η ποιοτική έρευνα είχε στόχο τη διάγνωση και καταγραφή αναγκών, για παρατηρήσεις που υπάρχουν σχετικά με το θέμα καθώς και τη διερεύνηση της επιστημονικής τους άποψης σχετικά με το εκπαιδευτικό υλικό που πρόκειται να παραχθεί. Η επεξεργασία δεδομένων που συλλέχθηκαν από τους συμμετέχοντες υποβλήθηκε σε επεξεργασία χρησιμοποιώντας ανάλυση περιεχομένου.

3.1.Αποτελέσματα ομάδας εστίασης

Σε σχέση με τις αντιλήψεις επαγγελματιών ψυχικής υγείας για επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής και το αν θεωρούν ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία των ωφελούμενων των δομών από την κλιματική αλλαγή αναφέρθηκαν αρχικά δύο σημαντικά παραδείγματα, αυτό της Εύβοιας και αυτό της Κρήτης όπου λόγω των φωτιών και του σεισμού αντίστοιχα οι επιπτώσεις ήταν ιδιαίτερα έντονες. Υπογραμμίστηκε δε ότι ενώ αυτό παλιότερα μπορεί να γινόταν μια φορά το καλοκαίρι, τα τελευταία χρόνια η συχνότητα τέτοιων φαινομένων έχει αυξηθεί σημαντικά. Υπογραμμίστηκε η σημασία της σταθερότητας, του προγράμματος και της ρουτίνας και η ανησυχία για τις αλλαγές που φέρνει η κλιματική αλλαγή.

Σε σχέση με το αν υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ψυχική ισορροπία των ανθρώπων και στην νοητική τους εξέλιξη, έγινε λόγος για πιθανές ακυρώσεις που μπορεί να υπάρξουν λόγω αυξημένων θερμοκρασιών. Αν για παράδειγμα ακυρωθεί μια δράση με γυμναστική που είχαν προγραμματίσει, αυτό έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στους ωφελούμενους. Αυτό αναφέρθηκε σε διάφορα σημεία, τονίζοντας πόσο σημαντική είναι η άθληση και η γυμναστική για τους ωφελούμενους.

Ακόμη αναφέρθηκε ότι και οι πλημύρες μπορεί να έχουν παρόμοιες επιπτώσεις και κατ' επέκταση ακυρώσεις δράσεων. Συζητήθηκε επίσης ότι το να βλέπουν εικόνες με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ακόμη και μέσω της τηλεόρασης, τους δημιουργεί άγχος και πανικό. Η μείωση της λειτουργικότητας ήταν ένα άλλο ζήτημα που συζητήθηκε.

Σε ό,τι αφορά την επιδείνωση στις ήδη υπάρχουσες ψυχικές διαταραχές λόγω Κλιματικής Αλλαγής συνδέθηκε με την μη συμμετοχή στις ομάδες, οι οποίες έχουν ιδιαίτερη σημασία για αυτούς. Ακόμη έγινε αναφορά στο πόσο σημαντική είναι η άθληση ακόμη και σε μορφή περπατήματος για αυτούς και ότι όταν αυτή ακυρώνεται γεμίζουν με αρνητικά συναισθήματα. Στο σημείο αυτό αναφέρθηκαν τα ιδιαίτερα αρνητικά συναισθήματα που επικρατούν όταν έβλεπαν στις ειδήσεις τις επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι επιδεινώνονται οι διαταραχές σε σχέση με σωματική

ευεξία και την ερωτική λίμπιντολόγω της κλιματικής αλλαγής. Σημειώθηκε το ιδιαίτερα έντονο άγχος που νιώθουν, παράλληλα με την υπνηλία και τις ταχυκαρδίες. Ιδιαίτερα αν κάποιος είχαν κάποιο παλιότερο βίωμα σχετικό.

Αναφέρθηκε ότι έχουν δει περιστατικά όπου ο ωφελούμενος αντιλήφθηκαν ή βίωσαν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Συζητήθηκε το ότι αν έχουν καταφέρει κάτι μέσα από πολλή δουλειά, το να χάσουν συναντήσεις λόγω καιρού τους πηγαίνει πολύ πίσω. Το ότι χάνεται λειτουργικότητα και υπάρχει το αίσθημα της ματαίωσης επίσης προβληματίσε και το ότι νιώθουν ότι συχνά ότι οι οδηγίες τους φάσκουν και αντιφάσκουν, ειδικά λόγω του lockdown. Και σε αυτό το σημείο υπογραμμίστηκε ότι η αντίληψη και το βίωμα εξαρτάται από την εκάστοτε πάθηση και διαφέρει και ανάλογα με αυτήν.

Η σημασία των παιχνιδιών και της βιωματικής γνώσης υπογραμμίστηκε σε σχέση με εργαλεία και μεθόδους που υπάρχουν για την πρόληψη και τη θεραπεία προβλημάτων ψυχικής υγείας που σχετίζονται με το κλίμα. Σημειώθηκε δε από την αρχή της συζήτησης η σημασία του να δοθούν απλές συμβουλές, οι οποίες θα είναι καθημερινά εφαρμόσιμες και θα μπορούν σε ό,τι αφορά την εξοικονόμηση πόρων. Τονίστηκε ιδιαίτερα το να καταλαβαίνει ο επαγγελματίας υγείας τα συναισθήματα του ωφελούμενου για να τους βοηθήσουν να τα διαχειριστούν.

Η σημασία της βιωματικότητας και του πρωτόκολλου τονίστηκε σε ό,τι αφορά εργαλεία ευαισθητοποίησης και ένταξης. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η χρήση συγκεκριμένων εργαλείων και τεχνικών υπογραμμίστηκε ως ιδιαίτερα σημαντική. Ιδιαίτερα σημαντικό θεωρείται το να υπάρχει κοινή γραμμή για όλο το προσωπικό. Αναφέρθηκε και η σημασία της εκπαίδευσης των ωφελούμενων για τα ζητήματα αυτά μέσω από ομάδες. Υπήρξε θετική ανταπόκριση για την χρήση του Well Being και της Θετικής Ψυχολογίας. Ωστόσο υπογραμμίστηκε ότι η αντίδραση είχε να κάνει με την εκάστοτε πάθηση. Οι στάσεις των ωφελούμενων για ανακύκλωση είναι θετικές και συχνά ύστερα από επεξήγηση και υπομονή την εφαρμόζουν και οι ίδιοι. Είχε ενδιαφέρον ένα σχόλιο που αφορούσε το πόσο βελτιώθηκαν ορισμένα στοιχεία περιβαλλοντολογικά στον πλανήτη, όταν λόγω covid και των περιορισμένων μετακινήσεων, μειώθηκε η κίνηση του ανθρώπου.

3.2. Αποτελέσματα εις βάθος συνεντεύξεων

Σε σχέση με τις αντιλήψεις επαγγελματιών ψυχικής υγείας για επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής και το αν θεωρούν ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία των ωφελούμενων των δομών από την κλιματική αλλαγή, ένα σημαντικό ζήτημα που τέθηκε έχει να κάνει με την σημασία της σταθερότητας στις ομάδες αυτές. Η σημασία της μη διατάραξης της καθημερινότητας και της ρουτίνας υπογραμμίστηκε και από τον ερωτώμενο #2. Για το αν υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ψυχική ισορροπία των ανθρώπων και στην νοητική τους εξέλιξη, ένα σημαντικό ζήτημα που τέθηκε έχει να κάνει με την επίπτωση που έχει οποιαδήποτε αλλαγή κι αν συμβεί στο περιβάλλον, είτε αυτή είναι κακή είτε είναι καλή. Ο ερωτώμενος #2 αναφέρθηκε σε αβεβαιότητα, στρες και εκνευρισμό, μερικές φορές ακόμη και τρέμουλο. Σε ό,τι αφορά το πώς βιώνονται οι επιπτώσεις στην καθημερινότητα των ανθρώπων και σε ποιους τομείς της καθημερινότητας παρατηρείται

μεγαλύτερη επιρροή, αναφέρθηκαν στις επιπτώσεις που έχει η κλιματική αλλαγή σε προγραμματισμένες δράσεις.

Επιπλέον, για τον αν επιδεινώνονται οι ήδη υπάρχουσες ψυχικές διαταραχές λόγω Κλιματικής Αλλαγής, ένα ζήτημα που τέθηκε έχει να κάνει με τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν οι αλλαγές του καιρού. Σε ό,τι αφορά την νοητική εξέλιξη, τονίστηκε ο κίνδυνος να χάσουν κάποιες από τις δεξιότητες που είχαν αναπτύξει, ενώ για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην σωματική ευεξία και την ερωτική λίμπιντο των ατόμων, ένα σημαντικό ζήτημα που τέθηκε εδώ συνδέεται με την πιθανή ακύρωση μίας συνάντησης ή μιας δράσης. Στην ερώτηση αν αντιλαμβάνονται οι ωφελούμενοι τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, τονίστηκε η σημασία που δίνεται από τον εκάστοτε φροντιστή υγείας για τα ζητήματα αυτά και ότι οι ίδιοι καλούνται μετά να εξηγήσουν και να αναλύσουν τι σημαίνει μια εικόνα. Για το ποιες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι ορατές ή αντιληπτές, μια άποψη που διατυπώθηκε έχει να κάνει με το ότι οι δομές είναι προστατευόμενες δομές και ότι οι επιπτώσεις μπορούν μέχρι ενός βαθμού να γίνουν αντιληπτές. Ακόμη όμως έγινε ξανά η σύνδεση με την μη πραγματοποίηση προγραμματισμένων δράσεων και της ματαίωσης που αυτό συνεπάγεται.

Σε σχέση με τα εργαλεία και τις μεθόδους που υπάρχουν για την πρόληψη και τη θεραπεία προβλημάτων ψυχικής υγείας που σχετίζονται με το κλίμα, αναφέρθηκε ότι γίνονται δράσεις για ανακύκλωση, για να μην γίνεται σπατάλη φαγητού και για να μην γίνεται σπατάλη νερού. Η σημασία της υποστήριξης, της επικοινωνίας και της πλαισίωσης επίσης συζητήθηκε. Μια πρόταση που συζητήθηκε ήταν αυτή ενός λεξικού που θα αποσαφηνίζονταν οι όροι της κλιματικής αλλαγής, σε ό,τι αφορά εργαλεία ευαισθητοποίησης και ένταξης. Η σημασία της ενθάρρυνσης υπογραμμίστηκε, ενώ η ανακύκλωση είναι κάτι με το οποίο υπάρχει εξοικείωση, από ανακύκλωση φαγητού και χαρτιού. Επίσης το να μην γίνεται σπατάλη φαγητού εφαρμόζεται στις δομές

4.

5. Ποσοτική έρευνα

Στο στάδιο 3, έγινε βασική έρευνα για τη μελέτη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε άτομα ευπαθών ομάδων. Για τη διερεύνηση των ερευνητικών ερωτημάτων, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος έρευνας πεδίου (ανάλυση έρευνας), προκειμένου να εξεταστούν ταυτόχρονα οι σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών. Ο στόχος είναι η συλλογή πρωτογενών δεδομένων από Δομές Ψυχικής Υγείας, μέσω της Ομοσπονδίας Φορέων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Ψυχικής Υγείας «ΑΡΓΩ», καθώς και με τη βοήθεια του Δήμου Ν.Σμύρνης. Το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε είναι το δομημένο ερωτηματολόγιο. Το δείγμα είναι άτομα με ψυχικές διαταραχές σε Δομές Ψυχικής Υγείας. Η επεξεργασία δεδομένων που συλλέχθηκαν από τους συμμετέχοντες θα υποβληθεί σε επεξεργασία χρησιμοποιώντας το Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες [SPSS] και AMOS.

Η έρευνα συγκέντρωσε **68** συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Οι μεταβλητές που περιείχε το ερωτηματολόγιο είναι οι παρακάτω: Αντιλήψεις για την αλλαγή του κλίματος – Πραγματικότητα, Αιτίες, Σθένος των συνεπειών, Χωρική απόσταση, Χρονική απόσταση, Συμπεριφορά μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, Συμπεριφορά προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, Αντίληψη για Κλιματική αλλαγή και ψυχική υγεία, Αντίληψη για Κλιματική αλλαγή και ψυχολογική δυσφορία, Αντίληψη για Κλιματική αλλαγή και νοητική εξέλιξη, Αντίληψη για Κλιματική αλλαγή και ευεξία, Συσχέτιση με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ζωής, Αντίληψη για καιρικό φαινόμενο και τραυματική εμπειρία, Εκπαίδευση για περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, Όνομα εκπαίδευσης, Ενδιαφέρον για εκπαίδευση, Φύλο και Ηλικία.

Ο δείκτης Cronbach's alpha, για τις μεταβλητές είναι στα αποδεκτά όρια. Τέθηκαν 16 ερευνητικά ερωτήματα και τα ευρήματα της έρευνας οδηγούν σε σημαντικά συμπεράσματα για τα άτομα με ψυχικές ασθένειες. Συγκεκριμένα η συμπεριφορά μετριασμού της κλιματικής αλλαγής επηρεάζεται από το σύνολο των αντιλήψεων που είναι: η αντιληπτή πραγματικότητα για την κλιματική αλλαγή, οι αντιληπτές αιτίες της κλιματικής αλλαγής, το αντιληπτό σθένος των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, η αντιληπτή χωρική απόσταση της κλιματικής αλλαγής και η αντιληπτή χρονική απόσταση της κλιματικής αλλαγής. Ωστόσο η συμπεριφορά μετριασμού της κλιματικής αλλαγής επηρεάζεται κυρίως από την αντιληπτή πραγματικότητα για την κλιματική αλλαγή, τις αντιληπτές αιτίες της κλιματικής αλλαγής και το αντιληπτό σθένος των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Όσον αφορά τη συμπεριφορά προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή προκύπτει πως δεν επηρεάζεται από την αντιληπτή πραγματικότητα, τις αντιληπτές αιτίες της κλιματικής αλλαγής, το αντιληπτό σθένος των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, την αντιληπτή χωρική απόσταση και την αντιληπτή χρονική απόσταση της κλιματικής αλλαγής.

Ο αντιληπτός επηρεασμός της ψυχικής υγείας από την κλιματική αλλαγή, η αντιληπτή ψυχολογική δυσφορία της κλιματικής αλλαγής, οι αντιληπτές επιπτώσεις στην νοητική εξέλιξη από την κλιματική αλλαγή, οι αντιληπτές επιπτώσεις στη σωματική ευεξία, η φιλική στάση ζωής προς το περιβάλλον, η αντιληπτή τραυματική εμπειρία προς ένα ακραίο καιρικό φαινόμενο, ο βαθμός εκπαίδευσης σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης

και προώθησης της ψυχικής υγείας και το ενδιαφέρον εκπαίδευσης σε θέματα σχετικά με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και την προώθηση της ψυχικής υγείας, επηρεάζουν σημαντικά την αντιληπτή πραγματικότητα της κλιματικής αλλαγής, τις αντιληπτές αιτίες της κλιματικής αλλαγής, το αντιληπτό σθένος των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, την αντιληπτή χωρική απόσταση της κλιματικής αλλαγής και την αντιληπτή χρονική απόσταση της κλιματικής αλλαγής. Συγκεκριμένα η αντιληπτή τραυματική εμπειρία προς ένα ακραίο καιρικό φαινόμενο έχει στατιστικά σημαντική συνεισφορά στην ερμηνεία της αντιληπτής πραγματικότητα της κλιματικής αλλαγής, των αντιληπτών αιτιών της κλιματικής αλλαγής και το αντιληπτό σθένος των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, ενώ η αντιληπτή ψυχολογική δυσφορία της κλιματικής αλλαγής επηρεάζει αρνητικά την αντιληπτή χρονική απόσταση της κλιματικής αλλαγής.

Ο αντιληπτός επηρεασμός της ψυχικής υγείας από την κλιματική αλλαγή, η αντιληπτή ψυχολογική δυσφορία της κλιματικής αλλαγής, οι αντιληπτές επιπτώσεις στην νοητική εξέλιξη από την κλιματική αλλαγή, οι αντιληπτές επιπτώσεις στη σωματική ευεξία, η φιλική στάση ζωής προς το περιβάλλον, η αντιληπτή τραυματική εμπειρία προς ένα ακραίο καιρικό φαινόμενο, ο βαθμός εκπαίδευσης σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και προώθησης της ψυχικής υγείας και το ενδιαφέρον εκπαίδευσης σε θέματα σχετικά με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και την προώθηση της ψυχικής υγείας, δεν επηρεάζουν σημαντικά τη συμπεριφορά μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και τη συμπεριφορά προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Η ηλικία δεν παίζει ρόλο στην αντίληψη για την κλιματική αλλαγή και στη διάθεση να κάνω κάτι για την κλιματική αλλαγή. Το φύλο δεν παίζει ρόλο στην αντίληψη για την κλιματική αλλαγή και στη διάθεση να κάνω κάτι για την κλιματική αλλαγή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

Focus Group protocol

Συγκατάθεση για συμμετοχή στην Ομάδα Εστίασης

Σας ζητήθηκε να συμμετάσχετε σε μια ομάδα εστίασης που χρηματοδοτείται το πρόγραμμα EnvironMental Adaptation. Ο σκοπός της ομάδας είναι να κατανοηθεί σε βάθος ο τρόπος με τον οποίο δύνανται να επηρεάσουν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής την ψυχική υγεία των ανθρώπων εν γένει, αλλά και πιο συγκεκριμένα των ατόμων με ήδη υπάρχουσες ψυχικές δυσκολίες, καθώς και ατόμων που βρίσκονται σε ρίσκο εμφάνισης ψυχικής νόσου. Οι πληροφορίες που θα προκύψουν από τις ομάδες εστίασης θα χρησιμοποιηθούν για

A) την εκπαίδευση των φροντιστών ψυχικής υγείας, πάνω στο φαινόμενο της Κλιματικής Κρίσης και της ευαισθητοποίησης των ωφελούμενων τους ως προς την προσαρμογή τους στις περιβαλλοντικές αλλαγές.

B) την εκπαίδευση των ψυχικά πασχόντων ως προς το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, με σκοπό να συνεισφέρουν με τον δικό τους τρόπο στον μετριασμό του φαινομένου, καθώς και να λαμβάνουν ορισμένα μέτρα αυτοπροστασίας

Μπορείτε να επιλέξετε αν θα συμμετέχετε ή όχι στην ομάδα εστίασης και να σταματήσετε ανά πάσα στιγμή. Παρόλο που η ομάδα εστίασης θα είναι μαγνητοφωνημένη, οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν ανώνυμες και κανένα όνομα δεν θα αναφέρεται στην αναφορά.

Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις στις ερωτήσεις της ομάδας εστίασης. Θέλουμε να ακούσουμε πολλές διαφορετικές απόψεις και θα θέλαμε να ακούσουμε από όλους.

Ελπίζουμε να είστε ειλικρινείς ακόμη και όταν οι απαντήσεις σας μπορεί να μην συμφωνούν με την υπόλοιπη ομάδα.

Από σεβασμό σε όλους τους συμμετέχοντες, ζητάμε να μιλάει μόνο ένα άτομο κάθε φορά στην ομάδα και οι απαντήσεις των συμμετεχόντων να παραμένουν εμπιστευτικές.

Κατανοώ αυτές τις πληροφορίες και συμφωνώ να συμμετάσχω πλήρως υπό τους όρους που αναφέρονται παραπάνω:

Υπογραφή: _____

Ημερομηνία: _____

Παράρτημα 2

Εισαγωγή Focus Group

ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ!

Ευχαριστούμε που συμφωνήσατε να γίνετε μέλος της ομάδας εστίασης. Εκτιμούμε τη διάθεσή σας να συμμετάσχετε.

- Συστάσεις

Μεσολαβητής (Κορωνάκη); βοηθός συντονιστή (Ηλιοπούλου)

- Σκοπός ομάδων εστίασης

Στα πλαίσια του προγράμματος EnvironMental Adaptation διεξάγουμε σήμερα τις ομάδες εστίασης. Ο λόγος που έχουμε αυτές τις ομάδες εστίασης είναι να μάθουμε για τον τρόπο με τον οποίο δύνανται να επηρεάσουν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής την ψυχική υγεία των ανθρώπων εν γένει, αλλά και πιο συγκεκριμένα των ατόμων με ήδη υπάρχουσες ψυχικές δυσκολίες, καθώς και ατόμων που βρίσκονται σε ρίσκο εμφάνισης ψυχικής νόσου. Χρειαζόμαστε τη συμβολή σας και θέλουμε να μοιραστείτε τις ειλικρινείς και ανοιχτές σκέψεις σας μαζί μας.

Μερικά βασικά σημεία πριν να αρχίσουμε

1. Θέλουμε εσείς να κάνετε την συζήτηση

- Θα θέλαμε να συμμετέχουν όλοι.
- Ενδεχομένως να σας απευθυνθούμε αν δεν ακούσουμε την γνώμη σας για μια ερώτηση.

2. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις

- Οι εμπειρίες και οι απόψεις του καθενός είναι σημαντικές.
- Πείτε μας αν συμφωνείτε ή διαφωνείτε.
- Θέλουμε να ακούσουμε ένα ευρύ φάσμα απόψεων.

3. Ό,τι πούμε σε αυτό το δωμάτιο θα μείνει εδώ

- Θέλουμε να αισθάνεστε άνετα και να μας πείτε αν προκύπτουν ευαίσθητα θέματα.

4. Θα ηχογραφήσουμε την συζήτηση

- Θέλουμε να καταγράψουμε όλα όσα έχετε να πείτε.
- Στην αναφορά μας δεν προσδιορίζουμε κανέναν με όνομα. Θα παραμείνετε ανώνυμοι.

- Πριν ξεκινήσουμε και για να γνωριστούμε καλύτερα θα ήθελα να σας κάνω μια ερώτηση. Αν είχατε απεριόριστο προϋπολογισμό σε ποιο μέρος θα διαλέγατε να ταξιδέψετε;

Πάμε να ξεκινήσουμε με τις ερωτήσεις μας τώρα.

Ερωτήσεις:

Άξονας 1*: Αντιλήψεις Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας για Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής (*για δική μας κατανόηση αξόνων)

Q1: - Εδώ μπορείτε να δείτε και μερικές ενδεικτικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Θεωρείτε ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία των ωφελούμενων των δομών από την κλιματική αλλαγή; Αν ναι, με ποιους τρόπους;

Q2: -Υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ψυχική ισορροπία των ανθρώπων και στην νοητική τους εξέλιξη;

Q3: -Επιδεινώνονται οι ήδη υπάρχουσες ψυχικές διαταραχές λόγω Κλιματικής Αλλαγής;

Q4:-Υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην σωματική ευεξία και την ερωτική λίμπιντο των ατόμων;

Άξονας 2*: Πώς αντιλαμβάνονται οι ωφελούμενοι τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής; (*για δική μας κατανόηση αξόνων)

Q5: -Έχετε δει περιστατικά όπου ο ωφελούμενος αντιλήφθηκαν ή βίωσαν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής; Αν ναι, θα θέλατε να μας τα περιγράψετε;

Άξονας 3*: Μέθοδοι αντιμετώπισης (*για δική μας κατανόηση αξόνων)

Q6: -Τι εργαλεία και μέθοδοι υπάρχουν για την πρόληψη και τη θεραπεία προβλημάτων ψυχικής υγείας που σχετίζονται με το κλίμα;

Q7: Τι ακριβώς χρειάζεστε με σκοπό για να ευαισθητοποιήσετε και να τους εντάξετε; Τι εργαλεία θα σας βοηθούσαν;

Q8: -Μπορεί η ευαισθητοποίηση και η εκπαίδευση για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής να γίνει μέσα από το πρίσμα του Well Being και της Θετικής Ψυχολογίας;

Q9: -Ποιες είναι οι στάσεις των ωφελούμενων απέναντι σε έναν πιο eco friendly τρόπο ζωής (π.χ veganισμο/ ανακύκλωση);

Συμβουλές για τον συντονιστή

Ο συντονιστής της ομάδας εστίασης έχει την ευθύνη να καλύψει επαρκώς όλες τις προετοιμασμένες ερωτήσεις εντός του καθορισμένου χρόνου. Έχει επίσης την ευθύνη να κάνει όλους τους συμμετέχοντες να μιλήσουν και να εξηγήσουν πλήρως τις απαντήσεις τους. Μερικοί βοηθητικοί probes περιλαμβάνουν:

- «Μπορείτε να μιλήσετε περισσότερο για αυτό;»

- «Βοήθησέ με να καταλάβω τι εννοείς»
- «Μπορείτε να δώσετε ένα παράδειγμα;»

Είναι καλή πρακτική του συντονιστή να παραφράζει και να συνοψίζει μακρά, περίπλοκα ή διφορούμενα σχόλια. Αποδεικνύει την ενεργή ακρόαση και διευκρινίζει το σχόλιο για όλους στην ομάδα.

Επειδή ο συντονιστής κατέχει θέση εξουσίας και αντιληπτή επιρροή, πρέπει να παραμείνει ουδέτερος, απέχοντας από εκφράσεις, συμφωνίες ή διαφωνίες, έπαινο ή απαξίωση σε σχόλια.

Ο συντονιστής πρέπει να αντιμετωπίσει με διακριτικότητα τους προκλητικούς συμμετέχοντες.

Ακολουθούν μερικές κατάλληλες στρατηγικές:

- Αυτοδιορισμένοι ειδικοί: «Ευχαριστώ. Τι πιστεύουν οι άλλοι; »
- Ο κυρίαρχος: «Ας κάνουμε κάποια άλλα σχόλια».
- Αυτός που μιλάει πολύ: Σταματήστε την επαφή με τα μάτια. κοιτάξτε το ρολόι σας. Μιλήστε στην εκπνοή τους.
- Ο ντροπαλός συμμετέχων: Κάντε οπτική επαφή και μιλήστε τους
- Ο συμμετέχων που μιλά πολύ ήσυχχα: Ζητήστε τους να επαναλάβουν την απάντησή τους πιο δυνατά.

Όταν ολοκληρωθεί η ομάδα εστίασης, ο συντονιστής ευχαριστεί όλους τους συμμετέχοντες. Αμέσως μετά την αποχώρηση όλων των συμμετεχόντων, ο συντονιστής και ο βοηθός συντονιστή και όσο η συσκευή εγγραφής εξακολουθεί να λειτουργεί και σημειώνουμε την ημερομηνία, την ώρα (εάν υπάρχουν περισσότερες από μία ομάδες την ημέρα) και το όνομα της ομάδας.

Παράρτημα 3

Interview protocol

Τα βασικά στοιχεία που περιλαμβάνονται είναι τα παρακάτω:

1. Ευχαριστήριο
2. Το όνομα του συνεντευξιαστή
3. Σκοπός έρευνας
4. Εμπιστευτικότητα
5. Διάρκεια
6. Πώς θα γίνει η συνέντευξη
7. Ευκαιρία για ερωτήσεις
8. Υπογραφή του ερωτώμενου και συγκατάθεση

Συγκατάθεση για συμμετοχή στην Εις βάθος Συνέντευξη

«Θέλω να σας ευχαριστήσω που αφιερώσατε χρόνο για να συναντηθείτε μαζί μου σήμερα.

Το όνομά μου είναι _____ και θα ήθελα να σας μιλήσω για τις εμπειρίες σας ως επαγγελματίας ψυχικής υγείας. Συγκεκριμένα, σκοπός είναι να κατανοηθεί σε βάθος ο τρόπος με τον οποίο δύνανται να επηρεάσουν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής την ψυχική υγεία των ανθρώπων εν γένει, αλλά και πιο συγκεκριμένα των ατόμων με ήδη υπάρχουσες ψυχικές δυσκολίες, καθώς και ατόμων που βρίσκονται σε ρίσκο εμφάνισης ψυχικής νόσου.

Η συνέντευξη θα διαρκέσει 40 με 90 λεπτά. Η συζήτησή μας θα ηχογραφηθεί για να μην χάσουμε κάποιο από τα σχόλιά σας. Αν και θα κρατήσω κάποιες σημειώσεις κατά τη διάρκεια της συνεδρίας, δεν θα μπορώ πιθανώς να γράψω αρκετά γρήγορα για να τα σημειώσω όλα.

Όλες οι απαντήσεις θα παραμείνουν εμπιστευτικές. Αυτό σημαίνει ότι το δικό σας όνομα και οι απαντήσεις στη συνέντευξη θα κοινοποιηθούν μόνο στην ερευνητική ομάδα και θα διασφαλίσουμε ότι τυχόν πληροφορίες που συμπεριλαμβάνουμε στην έκθεσή μας δεν σας προσδιορίζουν ως ερωτώμενο.

Δεν χρειάζεται να μιλήσετε για οτιδήποτε δεν θέλετε και μπορείτε να τερματίσετε τη συνέντευξη ανά πάσα στιγμή.

Υπάρχουν ερωτήσεις σχετικά με αυτό που σας εξήγησα μόλις;

Είστε πρόθυμοι να συμμετάσχετε σε αυτή τη συνέντευξη;»

Συγκατάθεση ερωτώμενου _____

Ημερομηνία _____

Παράρτημα 4

Ερωτήσεις Συνέντευξης

Άξονας 1: Αντιλήψεις Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας για Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής (*για δική μας κατανόηση αξόνων)*

Q1: -Θεωρείτε ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία των ωφελούμενων των δομών από την κλιματική αλλαγή; Εδώ (*στο πινακάκι που είναι στο Appendix 3) μπορείτε να δείτε και μερικές ενδεικτικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

τους δείχνουμε το πινακάκι

Q2: -Με ποιους τρόπους πιστεύετε ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία των ωφελούμενων των δομών;

αν θεωρούν ότι είναι πάνω από έναν, τους ζητάμε να μας μιλήσουν ξεχωριστά για τον καθένα)

Q3: -Πώς βιώνονται οι επιπτώσεις στην καθημερινότητα των ανθρώπων; Σε ποιους τομείς της καθημερινότητας παρατηρείται μεγαλύτερη επιρροή (μετακίνηση, εργασία, προσωπική ζωή, ελεύθερο χρόνο, κλπ);

- τους αφήνουμε να περιγράψουν την άποψή τους.
- Σε περίπτωση που δεν ανοίγονται τόσο εύκολα, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε **probes**, που είναι ερωτήσεις τύπου
- Θέλετε να μας μιλήσετε περισσότερο για αυτό;
- Πώς το αντιλαμβάνεστε;
- Είναι κάποιο παράδειγμα που έχετε στον νου;
- Μπορείτε να αναλύσετε περισσότερο αυτήν την ιδέα;
- Θα θέλατε να το εξηγήσετε περαιτέρω;
- Δεν είμαι σίγουρος/η ότι καταλαβαίνω τι λέτε.
- Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να αναφέρετε;

Q4: -Πιστεύετε ότι επιδεινώνονται οι ήδη υπάρχουσες ψυχικές διαταραχές λόγω Κλιματικής Αλλαγής; (κλπ);

Ομοίως με σχόλιο Q3. Πχ Με ποιόν τρόπο ή έχετε κάποιο παράδειγμα κατά νου;

Q5: -Πιστεύετε ότι υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην νοητική εξέλιξη των ανθρώπων και την ψυχική τους ισορροπία;

Ομοίως με σχόλιο Q3

Q6: -Πιστεύετε ότι υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην σωματική ευεξία και την ερωτική λίμπιντο των ατόμων;

Άξονας 2: Πώς αντιλαμβάνονται οι ωφελούμενοι τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής; (*για δική μας κατανόηση αξόνων)*

Q7: -Πώς πιστεύετε ότι αντιλαμβάνονται οι ωφελούμενοι τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής;

□ Ομοίως με σχόλιο Q3

Q8: -**Ποιες επιπτώσεις** της κλιματικής αλλαγής είναι ορατές ή αντιληπτές στους ωφελούμενους;

□ Ομοίως με σχόλιο Q3

Q9: -Σας έχουν **αναφέρει περιστατικά** όπου αντιλήφθηκαν ή βίωσαν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής;

Q10: -Αν ναι, **τι περιστατικά** ήταν αυτά; Πώς τα βίωσαν (συναισθήματα, περιβάλλον, περίγυρος

Άξονας 3*: Μέθοδοι αντιμετώπισης (*για δική μας κατανόηση αξόνων)

Q11: -Τι εργαλεία και μέθοδοι υπάρχουν για την πρόληψη και τη θεραπεία προβλημάτων ψυχικής υγείας που σχετίζονται με το κλίμα;

Q12: Τι ακριβώς χρειάζεστε με σκοπό για να ευαισθητοποιήσετε και να τους εντάξετε; Τι εργαλεία θα σας βοηθούσαν;

Q13: -Μπορεί η ευαισθητοποίηση και η εκπαίδευση για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής να γίνει μέσα από τις αρχές του Well Being και της Θετικής Ψυχολογίας;

Q14: -Ποιες είναι οι στάσεις των ωφελούμενων απέναντι σε έναν πιο eco friendly τρόπο ζωής (π.χ vegανισμο/ ανακύκλωση);

Q15: -Ποια είναι τα στερεότυπα των ωφελούμενων απέναντι σε έναν πιο eco friendly τρόπο ζωής (π.χ vegανισμο/ ανακύκλωση);

Q16: -Ποιες είναι οι προκαταλήψεις των ωφελούμενων απέναντι σε έναν πιο eco friendly τρόπο ζωής (π.χ vegανισμο/ ανακύκλωση);

Άξονας 4* Κλείσιμο

Q17: -Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε;

Θα αναλύσω τις πληροφορίες που μου δώσατε εσείς και άλλοι

Θα χαρώ να σας στείλω ένα αντίγραφο για αναθεώρηση εκείνη τη στιγμή, εάν σας ενδιαφέρει.

“Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας.”



Παράρτημα 5

Ερωτηματολόγιο

Καλώς ήρθατε στην έρευνά μας!

Σας ευχαριστούμε για το ενδιαφέρον σας για αυτήν την έρευνα, με τίτλο «Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής». Η μελέτη διεξάγεται από τον στα πλαίσια του Προγράμματος EnvironMental Adaptation. ο πρόγραμμα υπάγεται στα πλαίσια του Πράσινου Ταμείου, η σύμπραξη του οποίου αποτελείται από την ΑμΚΕ ΙΑΣΙΣ, ως συντονιστής του έργου, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και την ΑμΚΕ ΚΙΝΗΤΡΟ.

Μας ενδιαφέρει να κατανοήσουμε τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Θα σας παρουσιαστούν πληροφορίες σχετικές με αυτό το θέμα και θα σας ζητηθεί να απαντήσετε σε ορισμένες ερωτήσεις σχετικά με αυτό. Να είστε βέβαιοι ότι οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν απολύτως εμπιστευτικές και ανώνυμες.

Η έρευνα θα σας πάρει 18-20 λεπτά για να την συμπληρώσετε. Κατανοούμε ότι ο χρόνος σας είναι πολύτιμος και η συμμετοχή σας εκτιμάται ιδιαίτερα. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις - διαβάστε κάθε ερώτηση και απαντήστε με την ειλικρινή σας γνώμη.

Εάν θέλετε να επικοινωνήσετε με τον επιστημονικό υπεύθυνο της μελέτης για να συζητήσετε την έρευνα, μπορείτε να στείλετε e-mail ekoronaki@uowm.gr

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για το χρόνο και την προσπάθειά σας.

"Δηλώνω ότι επιθυμώ να συμπληρώσω το παρόν ερωτηματολόγιο και έχω ενημερωθεί για τη θεματική του. Δίνω την ρητή και ελεύθερη συγκατάθεσή μου για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στο παρόν ερωτηματολόγιο και δηλώνω ότι έχω ενημερωθεί αναλυτικά ότι ο σκοπός της επεξεργασίας συνδέεται μόνο με την υλοποίηση του Προγράμματος και τους σκοπούς του και δεν θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία προφίλ καθώς και για διαφημιστικούς ή εμπορικούς σκοπούς".

Έχω διαβάσει και καταλάβει τις παραπάνω πληροφορίες. Συμφωνώ εθελοντικά να συμμετάσχω στην έρευνα αυτή.

- Ναι**
- Όχι**

Οι απαντήσεις είναι σε κλίμακα Likert από 1-7, όπου 1=διαφωνώ απόλυτα και 7=συμφωνώ απόλυτα

Ενότητα 1: Αντιλήψεις για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει μερικές εισαγωγικές ερωτήσεις σχετικά με τις αντιλήψεις για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Πραγματικότητα

1. Πιστεύω ότι η κλιματική αλλαγή είναι πραγματική.
2. Η κλιματική αλλαγή ΔΕΝ συμβαίνει.
3. Το κλίμα του πλανήτη αλλάζει.
4. ΔΕΝ πιστεύω ότι η κλιματική αλλαγή είναι πραγματική.
5. Η κλιματική αλλαγή συμβαίνει.

Αιτίες

1. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες είναι η κύρια αιτία της κλιματικής αλλαγής.
2. Η κλιματική αλλαγή οφείλεται κυρίως σε φυσικά αίτια.
3. Η κλιματική αλλαγή προκαλείται κυρίως από την ανθρώπινη δραστηριότητα.
4. Οι κύριες αιτίες της κλιματικής αλλαγής είναι οι ανθρώπινες δραστηριότητες.
5. Η κλιματική αλλαγή προκαλείται αποκλειστικά από φυσικές διεργασίες

Σθένος των συνεπειών

1. Συνολικά, η κλιματική αλλαγή θα επιφέρει περισσότερες αρνητικές παρά θετικές συνέπειες στον κόσμο.
2. Η κλιματική αλλαγή θα έχει ως επί το πλείστον θετικές συνέπειες.
3. Η κλιματική αλλαγή θα επιφέρει σοβαρές αρνητικές συνέπειες.
4. Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα είναι πολύ σοβαρές.
5. Θα υπάρξουν ως επί το πλείστον θετικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Χωρική απόσταση

1. Η περιοχή μου θα επηρεαστεί από την κλιματική αλλαγή.
2. Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει μόνο τοποθεσίες μακριά από εμένα.
3. Η περιοχή όπου ζω θα βιώσει τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.
4. Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα συμβούν μόνο σε απομακρυσμένες τοποθεσίες.
5. Η κλιματική αλλαγή θα επηρεάσει επίσης τον τόπο που ζω.

Χρονική απόσταση

1. Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής είναι πλέον ορατές.
2. Θα περάσει πολύς καιρός μέχρι να γίνουν αισθητές οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.
3. Μόνο οι μελλοντικές γενιές θα βιώσουν τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.
4. Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα γίνουν αντιληπτές μόνο στο απώτερο μέλλον.
5. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα γίνουν αισθητές πολύ σύντομα.

Ενότητα 2: Στάσεις απέναντι σε έναν τρόπο ζωής πιο φιλικό προς το περιβάλλον

Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει ορισμένες ερωτήσεις σχετικά με τις στάσεις απέναντι σε έναν τρόπο ζωής πιο φιλικό προς το περιβάλλον (eco-friendly)

Συμπεριφορά μετριασμού της κλιματικής αλλαγής

Θα ήσασταν διατεθειμένοι να κάνετε τα παρακάτω; Σημειώστε την αντίστοιχη απάντηση

0 = «Όχι», 1 = «Όχι, αλλά σκοπεύω να το κάνω», 2 = «Ναι»

1. Να οδηγείτε ποδήλατο ή να χρησιμοποιείτε τα μέσα μαζικής μεταφοράς αντί να πάρετε το αυτοκίνητο.
2. Ανακύκλωση χαρτιού.
3. Αγορά εποχιακών προϊόντων.
4. Να περιμένω μέχρι να γεμίσει το καλάθι πριν να πλύνω τα ρούχα.
5. Να κάνω ντους για περισσότερο από 5 λεπτά.
6. Να παίρνω το τρένο ή το αυτοκίνητο αντί για αεροπλάνο όταν είναι δυνατόν.
7. Να τρώω κρέας με το βραδινό μου.
8. Να αφήνω τον φορτιστή του κινητού μου συνδεδεμένο όταν δεν τον χρησιμοποιώ.
9. Να σβήνω τα φώτα όταν είμαι το τελευταίο άτομο που βγαίνει από ένα δωμάτιο.
10. Να αγοράσω μιας ενεργειακά αποδοτικής συσκευής όταν αγοράζω μια νέα ηλεκτρονική συσκευή.

Συμπεριφορά προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

1. Προετοιμασία οικιακού κιτ έκτακτης ανάγκης, που περιέχει για παράδειγμα φακό, ραδιόφωνο, κουβέρτες έκτακτης ανάγκης, κιτ πρώτων βοηθειών.
2. Ρύθμιση του σπιτιού μου ώστε να αντέχει καλύτερα τους φυσικούς κινδύνους, για παράδειγμα να τοποθετώ ρολά από τον αέρα ενάντια στους τυφώνες ή να βάφω το σπίτι μου σε πιο ανοιχτό χρώμα για να μειώνω τη θέρμανση.
3. Προετοιμασία σχεδίου εκκένωσης σε περίπτωση φυσικού κινδύνου.
4. Αποθήκευση εμφιαλωμένου νερού και κονσερβοποιημένων τροφίμων σε περίπτωση που προκύψει φυσικός κίνδυνος.
5. Αγορά ασφάλισης έναντι ζημιών από φυσικούς κινδύνους.
6. Αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με το εάν το σπίτι μου κινδυνεύει από φυσικούς κινδύνους.
7. Αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με το τι μπορώ να κάνω για να προετοιμαστώ για φυσικούς κινδύνους.
8. Φροντίζω να συντηρώ καλά το σπίτι μου για να αποφύγω ζημιές από φυσικούς κινδύνους, για παράδειγμα καθαρισμό υδρορροών και επισκευή της οροφής.

9. Ενεργός έλεγχος και παρακολούθηση μετεωρολογικών προγνώσεων.

Ενότητα 3: Αντιλαμβανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει ορισμένες ερωτήσεις σχετικά με τις αντιλαμβανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία σας από την κλιματική αλλαγή;

(Απαντήσεις από το 1 έως το 5, όπου 1 καθόλου, 5 πάρα πολύ)

2. Σε συνέχεια της παραπάνω ερώτησης, με ποιον τρόπο θεωρείτε ότι επηρεάζεται η ψυχική υγεία σας από την κλιματική αλλαγή;

(Ανοιχτή ερώτηση μικρής επεξήγησης)

3. Σε ποιο βαθμό νιώθετε ψυχολογική δυσφορία λόγω των ακραίων καιρικών φαινομένων;

(Απαντήσεις από το 1 έως το 5, όπου 1 καθόλου, 5 πάρα πολύ)

4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής επιδρούν στην νοητική σας εξέλιξη;

(Απαντήσεις από το 1 έως το 5, όπου 1 καθόλου, 5 πάρα πολύ)

5. Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ότι υπάρχουν επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη σωματική σας ευεξία;

- Διαφωνώ Απόλυτα
- Διαφωνώ Κάπως
- Δεν είμαι σίγουρος/η
- Συμφωνώ Κάπως
- Συμφωνώ Απόλυτα

6. Σε συνέχεια της παραπάνω ερώτησης, αν πιστεύεται ότι επηρεάζεται, με ποιόν τρόπο η κλιματική κρίση επηρεάζει τη σωματική σας ευεξία;

(Ανοιχτή ερώτηση μικρής επεξήγησης)

7. Σε ποιο βαθμό συσχετίζεστε με έναν τρόπο ζωής φιλικό προς το περιβάλλον (όπου ενεργούμε φιλικά και όχι βλαβερά προς τη γη και το περιβάλλον);

(Απαντήσεις από το 1 έως το 5, όπου 1 καθόλου, 5 πάρα πολύ)

8. Σε ποιο βαθμό νιώθετε ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής προσθέτουν περαιτέρω άγχος στην καθημερινή σας ζωή;

(Απαντήσεις από το 1 έως το 5, όπου 1 καθόλου, 5 πάρα πολύ)

9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ένα ακραίο καιρικό φαινόμενο θα μπορούσε να αξιολογηθεί ως μια τραυματική εμπειρία για σας;

(Απαντήσεις από το 1 έως το 5, όπου 1 καθόλου, 5 πάρα πολύ)

10. Έχετε ποτέ εκπαιδευτεί σε θεματικές σχετικές με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και την προώθηση της ψυχικής υγείας;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

10α. Αν ναι, ποιο ήταν το πλαίσιο στο οποίο είχατε εκπαιδευτεί;

10β. Αν όχι, θα σας ενδιέφερε να εκπαιδευτείτε σε θέματα σχετικά με την Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση και την προώθηση της ψυχικής υγείας, μέσω της σύνδεσής μας με το περιβάλλον και τη φύση;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

Ενότητα 4: Δημογραφικά στοιχεία

Φύλο: Άνδρας, Γυναίκα, Άλλο

Ηλικία: 18, 18-29, 30-49, 50-64, 65+

Ενημερωτική Δήλωση:

ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΑΤΗΣΤΕ ΤΟ ΚΟΥΜΠΙ «ΕΠΟΜΕΝΟ» ΓΙΑ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΕΤΕ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΑΣ.

Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας σε αυτή τη μελέτη. Εκτιμούμε πολύ τον χρόνο που αφιερώσατε για να συμμετάσχετε σε αυτή τη μελέτη.

Υπήρχαν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη μελέτη τις οποίες δεν μπορέσαμε να συζητήσουμε μαζί σας πριν από τη μελέτη, επειδή κάτι τέτοιο πιθανότατα θα είχε αντίκτυπο στις απαντήσεις σας και ως εκ τούτου θα παρέσυρε τα αποτελέσματα της μελέτης. Θα θέλαμε να σας εξηγήσουμε αυτά τα πράγματα τώρα.

Σε αυτή τη μελέτη, μας ενδιέφερε να κατανοήσουμε ποιες είναι οι αντιλήψεις σας για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, θέλαμε να εξετάσουμε κατά πόσο θα ήσασταν διατεθειμένοι να υιοθετήσετε έναν τρόπο ζωής πιο φιλικό προς το περιβάλλον και ποιες είναι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που έχετε αντιληφθεί εσείς οι ίδιοι.

Εάν έχετε οποιοσδήποτε ερωτήσεις ή ανησυχίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την επιστημονική υπεύθυνη Ειρήνη Κορωνάκη στο ekoronaki@uowm.gr

Σας ευχαριστούμε και πάλι για τη συμμετοχή σας!

